AAN:

COLLEGE VAN B&W Gemeente Meierijstad
RAADSLEDEN Gemeente Meierijstad
Postbus 10.001
5460 DA Veghel

Betreft: Adviesrapport ’t Spectrum – Schijndel
Uw brief dd 3 augustus 2021 – kenmerk 1948.4009.71

Schijndel, 10 augustus 2021

Geacht College en Raadsleden,

De afgelopen dagen heeft u bovenstaand adviesrapport ontvangen en zijn er publicaties in kranten over dit onderwerp verschenen. In het adviesrapport en in kranten zijn conclusies getrokken die niet correct zijn en die geen objectieve weergave van de werkelijkheid vormen.

Onderstaand een reactie van het bestuur van ’t Spectrum.

Juridische constructie, stichting of BV
In 2003 / 2004 is door het College en de Raad bewust gekozen voor een BV. In de jaren daaraan voorafgaand toen het gemeenschapsgebeuren nog gevestigd was in ‘d’n Herd’ zijn de Gemeente grote verwijten gemaakt over te veel ambtelijke bemoeienis met het functioneren van d’n Herd. Toen is bewust gekozen voor een BV zodat de Gemeente op afstand kon gaan staan en toch als aandeelhouder betrokken was bij de grote(re) beslissingen. Deze constructie heeft jarenlang naar tevredenheid gefunctioneerd.

In het adviesrapport ontbreekt een genuanceerde financiële, juridische en bestuurlijke analyse van de voor- en nadelen van beide constructies. Er is gelijk doorgestoken naar een keuze voor ontmanteling van de BV waarvoor in november 2020 ambtelijk al een duidelijke voorkeur bestond.

Het gebouw heeft een grote maatschappelijke functie en heeft veel maatschappelijk geld gekost. Ook de toekomstige exploitatie blijft veel geld kosten. Bij een juridische overdracht van het gebouw aan de Gemeente moeten op de gemeentebegroting zelf nog steeds substantiële extra middelen gereserveerd worden voor onderhoud.

Daarnaast moet ook de toekomstige exploitatie van het nog aan te besteden resterende deel van het gebouw en het theater gesubsidieerd blijven worden.

Bij het onderbrengen in een particuliere stichting raakt de Gemeente een groot deel van haar invloed op het maatschappelijk functioneren van gebouw en theater kwijt. Een genuanceerde analyse levert ook een goede inhoudelijke financiële en juridische onderbouwing voor de te maken keuzes op, welke nu ontbreekt.

Financiën

In het adviesrapport wordt het positieve exploitatieresultaat van 2020 gemakshalve vermeld als een negatief resultaat door eenmalige opbrengsten weg te laten. Als je dit doet moet je ook de eenmalige kosten weg laten. Als we dat doen staan we weer op hetzelfde niveau. Ook de ingediende raming 2021 en begroting 2022 tonen positieve resultaten. Hieraan is echter in het adviesrapport geen aandacht besteed.

De oorzaak voor de sinds begin 2020 sterk verbeterde resultaten is te danken aan diverse maatregelen die het bestuur heeft genomen op onder andere personeelsgebied, energieverbruik en schoonmaak.

Het functioneren van ’t Spectrum wordt weergegeven als structureel verliesgevend. Dat is niet het geval. De eerste tien jaar was er samengevoegd een positief resultaat van totaal 121.000 euro en de laatste vijf jaar was er samengevoegd een negatief resultaat van totaal 8.000 euro. Inclusief een eenmalig gestort aandelenkapitaal van 18.000 euro is er per 31 december 2020 een positief eigen vermogen van totaal 131.000 euro.

Het samengevoegd verlies van 8.000 euro wordt met name veroorzaakt door de structurele weigering van de Gemeente om de rente op de gemeentelijke hypotheek van ’t Spectrum aan te passen van 5,0 % naar marktconform. De substantiële winst die op deze wijze door de Gemeente wordt gerealiseerd wordt niet verrekend met ’t Spectrum.

Het vermelde tekort van 411.000 is een tekort aan liquide middelen om in de verdere toekomst te kunnen voldoen aan (gelijktijdig) opkomende onderhoudsverplichtingen. Dit (toekomstige) liquiditeitstekort wordt vooral veroorzaakt door een verplichte aflossing op de gemeentelijke hypotheek. De aflossing op de lening veroorzaakt dus een tekort aan liquide middelen bij ’t Spectrum en een extra plus aan liquide middelen bij de Gemeente zelf. Verder loopt de overwaarde op het pand in de miljoenen waardoor er geen enkele directe noodzaak is voor aflossing.

Ook omzet- en subsidiegegevens zijn grof en samengevat weergegeven. Wat dat betreft verwijzen wij graag naar de goedgekeurde jaarrekening 2020 waar specificaties en toelichtingen genuanceerd zijn vermeld.

In het rapport is vermeld *'ondanks deze beschermingsconstructie is in de loop der jaren toch een gat ontstaan tussen geprognosticeerde en gerealiseerde huurinkomsten'* Deze formulering is niet correct. De oorzaak voor het tekort ligt bij de Gemeente omdat deze tekorten die door het vertrek van diverse instellingen zijn ontstaan steeds maar deels compenseerde en daardoor deze tekorten onterecht op het conto van 't Spectrum terecht kwamen.

Een onderscheid in en kennis van de begrippen exploitatietekort, vermogen en werkkapitaal is van het grootste belang maar ontbreekt in de rapportage. De hiervoor in deze brief genoemde cijfers zijn opgemaakt op basis van de door een gecertificeerde accountant opgemaakte officiële jaarverslagen die goedgekeurd zijn door de aandeelhouder in de betreffende aandeelhoudersvergadering.

Algemeen
In het rapport wordt het gebouw behoorlijk negatief weggezet wat geen recht doet aan de kwaliteit van functie en dienstverlening. Dat het interieur na 15 jaar verbeteringen behoeft heeft te maken met enerzijds de leeftijd en anderzijds het ontbreken van instemming van de Gemeente als aandeelhouder met het gebruik van reserves.
Over sfeer en dienstverlening zijn nooit geen klachten ontvangen en deze mogen adequaat en ruim voldoende genoemd worden. Het theater is nieuw en luxe uitgevoerd en heeft tot zeer positieve reacties geleid. Ook het zelf ontwikkelde filmprogramma heeft tot positieve reacties geleid.

In het rapport worden ook opmerkingen gemaakt over de informatievoorziening aan de adviseur. Het verschaffen van informatie die naar willekeur gebruikt kan worden is niet eenvoudig. Vermeld dient ook te worden dat in juni en juli 2021 tot tweemaal toe aan zowel de ambtelijke staf als de adviseur is gevraagd of er nog openstaande vragen waren. Hierop is van beide zijden geen reactie meer ontvangen.

Verder beschikt de Gemeente zelf over een groot archief met uitgebreide jaarlijkse informatie in de vorm van begrotingen, ramingen, jaarverslagen en gespreksverslagen.

Het bestuur is positief over een intensieve samenwerking met de Gemeente wat betreft groot onderhoud en toekomstige verduurzamingsmogelijkheden en plannen. Dit is al het geval sinds 2017 / 2018. Dus feitelijk hoeft dit geen aanleiding te zijn tot de voorgestelde ingrijpende aanpassingen.

Conclusies en adviezen
Het bestuur adviseert het College de fiscale aspecten van het rapport in bredere zin (dus ook de vennootschapsbelasting) en door een gerenommeerd fiscaal (en niet alleen BTW) specialist te laten onderzoeken om meer zekerheid te krijgen over de fiscale gevolgen van de aanbevelingen. Kleine inschattingsfouten kunnen leiden tot grote tekorten.

Het zou verstandig zijn om alvorens tot een definitief besluit te komen zeker ook een gedegen bedrijfsplan te maken voor de nieuwe stichting om te voorkomen dat straks de nieuwe stichting onverwacht in grotere mate gesubsidieerd moet worden voor huisvesting en andere kosten als nu ’t Spectrum.

Het bestuur is de afgelopen maanden teleurgesteld in de samenwerking met wethouder Roozendaal. Ook negatieve opmerkingen van sommige raadsleden zijn als discriminerend en stigmatiserend ten aanzien van oudere vrijwilligers ervaren. Het feit dat het College hier niet openlijk stelling tegen wilde nemen is tekenend.

Deze brief kan wat het bestuur betreft breed verspreid worden en zal hopelijk leiden tot een genuanceerde discussie, een degelijke financiële en juridische onderbouwing van de te maken keuzes en mede daardoor een breed maatschappelijk draagvlak.

Met vriendelijke groet,

Bestuur ABS BV

- Leo van Rozendaal
- Ben Paagman
- Frans van Oorschot
- Ferry Tausch